

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyi előfizetés: 12 korona
 Külföldi előfizetés: 18 korona
 Helyi előfizetés: 5 korona
 Külföldi előfizetés: 8 korona

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Gáspár József.

Egyeszedik ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Erős kéz.

— jan. 26.

Az ujságok tele vannak különféle tervek leleplezésével, lázas találgatásokkal, állandó képviselőházi ülésekkel, késhegyig fajuló személyes dulakodások hírével és minden nótának egy a vége: jön az erős kéz; Tisza István izmos kezébe fogja a gyepőt s nem engedi, hogy a megvadult csikók az ország szerkerét feldöntsék

Nem tudom, van-e a hazában józan eszű, tisztán látó magyar ember, tartozzék bármilyen politikai párt kötelékébe, aki ne óhajtaná e végzetes, halálos, képtelen zűrzavarok közt, e páratlan felfordulás büns merényleteinek, e népámitó és országrosztogató rendszeres hazugságoknak szemléletén elkeseredve — ne óhajtaná, hogy bár jönne el mielőbb a hatalmas, biztos, kegyetlen, sujtó erős kéz ideje!

Már akárhogyan gondolkozzunk is a négyszáz éves gravámenekről, a megmohosodott nemzeti sérelmekről, az örökösen feltépett sebű közjogi kérdésekről, annyi bizonyos, hogy ezek a mostani feneketlen állapotok tovább nem tűrhetők.

És akármi legyen is elvünk, meggyőződésünk a magyar vezényszórol, a szoldateszkáról, az önálló vámterületről, Magyarország külügyi, gazdasági, nagyhatalmi, dinasztikus vagy egyéb elintézetlen dolgairól: megint csak kétségtelen, hogy minden égető kérdést háttérbe szorít az a felháborító helyzet, mely a képviselőházban lehetetlenné tesz minden kibontakozást, minden munkát, minden segítséget.

Ezt a hihetetlenül örületes állapotot állandósítani ugyan ki akarhatná, ha csak elvetemült haza-

árulóknál is nem alábbvaló gonosztevő!

És lehet-e vajjon remélni, hogy a még egyre irtó parlamenti fekély ne fertőzze tovább az országot? Nem lehet! Itt már csak az irgalmatlan erős kéz munkája következhetik! Ugy látszik minden hazafiság végké, kialudt azokban, akik nem törődve Magyarország és a magyar nemzet sorsával, személyi okokból ádáz szívóssággal folytatják a rombolást.

Miben bizhatik még ily körülmények közt a nemzet? Immár semmi másban, csak az erős kézben!

Mi tehát nagyon természetesnek találjuk, hogy az oly hosszú idő óta falra festett erős kéztől senki meg nem ijed az országban; sőt idekinn a nép valósággal várva várja az erős kéz megmozdulását. Az erős kéztől csupán a törvényhozás ama lelketlen kerékkötői rettegnek, akik titkon sejtik-érzik, hogy amidőn az erős kéz az első ütésre fölemelkedik, az ő életük elpattan mint az üres hólyag a legkisebb tüszurásra. Ezek a minden önzetlen alkotást, minden jó munkát gyűlölők tisztában vannak azzal, hogy mihelyt az erős kéz szétveri az ordító ál-orozslánokat és a nemzethez fordul: ez a nap az ő halálos ítéletük, az ő kivégzésük napja lesz.

Tessék csak megfigyelni az országot. A nép hallgat és figyel. Nem izgatódik, nem háborog, közömbösen hallgat és szemlélődik. De ez a fagyos nembánomság nem egyéb, az a bizonyos veszedelmes szélesend, mely a nagy viharokat megelőzi. A nemzet várja az erős kéz megmozdulását. Majd akkor előáll az elnémult, hideg, közömbös nemzet és itélni fog.

Semmi szükség hosszasan készülni a választásokra. A nemzet már régóta s teljesen készen van a választásokra. Szeretné már az erős kéz intézkedéseinek gyümölcsét leszedni. Szeretné már, ha ítélné szíve szerint, régóta magába fojtott hazafias háborgása teljes méltóságával.

Az erős kéz kell a nemzetnek, az erős kéz. Nem fenyegetés ez a nemzetre nézve, hanem megváltás.

— jan. 26.

— Tisza István lemondó levele a biharmegyei szabadelvűpárt elnökségéről. Tisza István gr. miniszterelnök szívélyes magánlevél kíséretében a következő levelet intézte a nagyváradai szabadelvű párt elnökéhez: Hegyesi Mártonhoz:

Tisztelt alelnök ur!

Miután jelenlegi hivatalos állásomnál fogva a biharmegyei szabadelvűpárt ügyeivel nem foglalkozhatom oly odaadón a mint ez a párt elnökének kötelessége: megtisztelő bizalmuk által ráruházott ezen tisztségemről ezennel lemondok.

Fogadják ez alkalommal is leghálásabb köszönetemet elnökségem egész tartama alatt tapasztalt szives bizalmukért és hathatós támogatásukért és engedjék meg egyuttal, hogy azon meggyőződésemnek és reményemnek adjak kifejezést, miszerint az a kapocs, mely bennünket évek hosszú során át összefűzött, ezen lemondásom által nem fog meglazulni, hanem közös elveink és eszméink diadaláért folytatott küzdelemben és munkásságban változatlanul fog fennmaradni.

Budapesten, 1904. évi január hó 18.

Ószinte tisztelettel:

Tisza István.

— Dr. Beöthy Pál beiktatása. Dr. Beöthy Pál, Beregvármegye ujonnan kinevezett főispánjának beiktatását e hó 28-án tartják meg. A beiktatás napján az érkező főispán elé a törvényhatósági bizottság 12 tagu küldöttsége utazik a királyházi vasuti állomáshoz, a hol a főispánt Forgách János prépost plébános üdvözli. Ez a küldöttség aztán kíséri Beregszászig, a hol a vasuti állomásonál

Báli és korcsolya cipő nagy választékban

Michelstädter Utóda.

Kizárólag cipő raktárában kaphatók

a város képviselőtestülete fogadja és Gáthy Zsigmond polgármester üdvözl, a vármegye székházának lépcsőházánál a törvényhatósági bizottság fogadja, Jobszty Gyula alispán üdvözl. A törvényhatósági bizottság közgyűlése délelőtt 10 órakor lesz. Délután 2 órakor a vármegyei székház nagytermében ünnepi lakomát tartanak, melyet a vármegye közönsége rendez.

Néhány szó a szabadelpvűpárt vasárnapi gyűléséhez.

Dr. Löfkovits Márton abban a tartalmas és lelkes hangon tartott beszédében, melyen a miniszterelnök távirati üdvözlését indítványozta, többet mondott mint a mennyi helyén való lett volna.

Ha azt mondja, mint a hogy mondotta is nagyon helyesen, hogy hazánk az alatt a 30 év alatt, mióta szabadelpvűkormányai vannak, anyagi és szellemi tőkét többel növelte, mint előbb századok alatt, hogy ez a kipróbált alap, a melyen biztosan, megállva tekintélyünk és befolyásunk kifelé egyre nagyobb lön, s ha még ez általános szemponthoz hozzáfűzi a lokális érdekeket, melyszerint nekünk debrecenieknek különösen érdekünkben áll Tisza István kormányát támogatni, mert hisz a miniszterelnök itt tanult, s így ez a legmagyarabb város az ő szívéhez van növe, vele és kormányával protestáns egyetemünk kérdése könnyebben nyélbe üthető, ha ezeket mondja mindnyájan gratulálunk helyes és ügyes beszédéhez.

Am ő többet is mondott. Azt mondotta: azért akarja támogatni a jelenlegi kormányt, mert annak feje református, a ki a kath. aulikus körök intrikái ellenére jutott oda s a kiben bizik, hogy a míg kormányon lesz, leveri a kath. reakciót.

Mát ez már nem helyén való beszéd. Véleményünk szerint a *politikai felfogás teljesen független a vallási meggyőződéstől*. Azok az aulikus körök nem kizárólag kath.-ok van azokban mindenféle vallású és viszont a szabadelpvűség nincsen egy valláshoz kötve. Deák Ferenc, Vekerle Sándor, Csáky Adorján gróf és a többi is kath.-ok voltak, s azért az ő szabadelpvűségükhöz nem férhet a gyanúnak még csak árnyéka sem.

Tetézte szóló hibáját az, hogy ő ezt a visszatetszést kelteő nyilatkozatot ott és akkor tette, ahol és a mikor pártunk derek új elnöke Lengyel Imre és régi érdemes zászlótartója dr. Kola János egyértelműleg az összetartás szükségét hangoztatták, mert olyanok vagyunk mint a megoldott kéve, és sehol a világon a szervezkedésre és összetartásra nincs oly szükség, mint a debreceni szabadelpvűpártban.

Aztán nem látta Dr. Löfkovit Márton ur, hogy az intézőbizottság nagyrésze, képviselőnk, s azon szépszámban megjelent párttagok nagyrésze katolikus volt? Miért akarja hát ezeket, akik oly lelkes támogatói a szabadelpvűség ügyének kitagadni a szabadelpvűségből?

Egyébként ugy e sorok írója, mint gondolom az ott jelen volt kath.-ok, nem akarunk többet látni e dologban, mint a mennyi volt. Mi egyszerű kiszólásnak, kisikamlásnak akarjuk azt minősíteni, és nem írjuk az ügy hátrányára, melynek továbbra is lelkes és odaadó hívei akarunk maradni.

Debrecen, 1904. jan. 25-én.

Egy jelenvolt kath. szabadelpvű.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk telefon jelentése. —

Budapest, jan. 25.

Az elnöki székben Perczel Dezső ül. Mikor megnyitja az ülést, alig van egy néhány ember az üléssteremben. Az ülés tehát csöndesen kezdődik, sem a folyosókon sem a teremben nincs semmi amóció. Az obsrukció szürke napja lesz a mai is.

Az első akkordot Molnár János kanonok üti meg, Molnár János egy év óta súlyos betegen feküdt s ma ugyszólván politikai reprizét tartotta. Betegsége alatt nem vesztette el sem fanatizmusát sem azt a csöndesen gunyolódó karaktert, amely annyira jellemzi őt.

Perczel Dezső megnyitván az ülést, felolvastatta a jegyzőkönyvet, amely minden hozzászólás nélkül, simán ment át a Ház retortáján. At lehetett hát térni legott a napirendre, az ujoncmegajánlási törvényjavaslat tárgyalására.

Az ujonc megajánlás.

Molnár János: Azt hiszi, feleslegessé kijelentenie, hogy az ujoncjavaslatot nem fogadja el. Szükségesnek tartja az obsrukciót és annak ellenzöt figyelmezteti, hogy soha sem sikerült kivívni nemzetünknek semmit nagy harcok és nagy áldozatok nélkül. Ausztria talán soha sem iparkodott hegemoniájának annyira kifejezést adni, mint jelenleg. Szól ezután az osztrák törekvésekről, a hagyományos katonai szellemről s Pittreich nyilatkozatairól. Vádolja Tisza Istvánt, hogy Pittreich támadásaival szemben nem védte meg az ország jogait, sőt egyetlen érélyes szava sem volt az osztrák támadások ellen. Ilyen miniszterelnöknek, szóló szerint, nem adhatók meg a kormányzás föltételei. Ellene minden módon folytatni kell a harcot s az ellenzöknek nem lehet hazafiasabb köteleessége, mint az, hogy a harcot mindaddig folytassa, amíg az 1867. törvények érvényre nem jutnak. Ha valaki azt kérdezné szólótól, hogy elfogadja e javaslatot, azt felelné, hogy ennek a kormánynak: Niemals! (Nagy zaj. Fölkiáltások: Magyarul! Nem értjük!)

Egy hang: Mit jelent?

Molnár János: Mikor Pittreich mondta akkor megértették. (Zaj.)

Bedőházy János: Amikor kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el, szükségét érzi, hogy itt a Ház előtt megmagyarázza azon okokat, amelyek őt a Kossuth-pártból való kilépésre birták. (Halljuk! Halljuk! az Ugron párton) Azért lépett ki szóló, mert ő nem taktikai kérdésnek tekinti a harc folytatását, hanem lényegnek. Minthogy pedig a Kossuth pártban ugy fogják föl a dologot, hogy az tisztán a taktika kérdése, hogy az obsrukciót folytassák e vagy sem, le kellett vonnia magára nézve a konzekvenciákat. Birálja azután azokat a föltételeket, amelyekért a Kossuth-párt megkötötte a fegyverszünetet s arra a megállapodásra jut, hogy azok az ígéretek, melyeket Tisza tett, nem fognak beváltatni. (Zaj az Ugron párton.)

Tiltakozik ezután az ellen, hogy a kormány elleni harcot s az obsrukcióban való kitartást a klerikális törekvésekkel hozzák kapcsolatba. Szóló protestáns ember s mégis harcolni akar a kormány ellen. Sajátságos észjárással mutatja ki, hogy az obsrukció folytatása protestáns

szempontból is köteleesség, mert a magyar protestánsok mindig ott voltak, ahol a nemzeti jogokért kellett harcolni. (Helyeslés a néppárton. Derűtség a jobb-oldalon.) Szóló nem keveri össze politikai meggyőződését, felekezeti meggyőződésével még a liberalizmus kedvéért sem. A liberalizmust egyébként helytelenül s mindig a hatalmi érdekek szempontjából magyarázták Magyarországon. Ezután öt perc szünetet kér, hogy szünet után folytathassa beszédét.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Bedőházy János: Folytatja beszédét s arról beszél, hogy meg kell állapítani a pártok küzdelmeiben a kiegyenlítés föltételeit. De ezek a föltételek ne legyenek mondva csinált dolgok, hanem tények.

Bedőházy után

Zboray Miklos beszél a javaslat ellen. Erősen vitatkozik Polonyi Géza tegnapi beszédével. Polonyit frontváltoztatással vádolja. Majd rátér az ujoncmegajánlási javaslatra, ellene beszél, támadja a kormányt.

Szederkényi Nándor személyes kérdésben szólal fel, mire az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

Tanácsulések.

A város tanácsa tegnap délután 3—5-ig Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt a városháza kis tanácsstermében teljes tanács ülés tartott.

A tegnapi teljes ülésében a tanács az e hónap 28-án délután 3 órakor a városházán megtartandó városi bizottsági rendes tárgysorozatának tárgyait készítette elő.

Az e hónap 28-án megtartandó rendes közgyűlés tárgysorozata 36. tárgyból áll.

E tárgysorozatból nevezetesebb Nyiri Sándor honv. miniszter köszönő leirata.

A Füzesabony — Debrecen közötti közut államosítását a kereskedelmi miniszter 1905. előtt teljesíthetőnek nem tartja s azt tudomásul venni javasolják.

Tolna-vármegye a képviselők befolyásolása ellen teendő intézkedés tárgyában feliratott intézeit az igazságügy-miniszterhez. A tanács ahhoz való esatlakozást ajánl.

Tolna-vármegye feliratát a kormány és országgyűléshez, melyben a budapest — boszniai vasut és Duna — Dráva esatorna kiépítését sürgetik, pártolja a tanács.

Arad sz. kir. városnak a házadó módosítása tárgyában történt feliratát a tanács hasonló felirattal támogatni határozta el.

Kolozsvár sz. kir. város feliratát az adótörvények megváltoztatása tárgyában hasonló felirattal támogatni javasolják.

Heves-vármegye feliratát, melyben a katona köteles korban lévőknek engedély nélküli házasság kötési jogot kérnek, a tanács annak társadalmi, családi és közgazdasági visszahatása miatt nem pártolja.

A szenvedő hátralékok törlésének tételénél — javasolja, hogy a lencházra a közgyűlés által régebben megszavazott 20,000 korona segély mint szenvedő hátralék töröltessék, mert a lencházat időközben az állam építette fel s így ezen összeg tovább mint szenvedő hátralék nem szerepelhet, a város terheként.

Minthogy azonban e huszezer korona

e közgyűlés által a *gyermekvédő-egylet* céljai javára lett megszavazva, s a lelechnak az állam által történt felépítése és gondozása nem zárja ki a fenti cél jó szándéka további istápolását; javasolja a tanács, hogy a 20,000 korona szenedő hátralék töröltével egyidejűleg mondja ki a közgyűlés, hogy a már megszavazott összeget 1905 évtől kezdődőleg évi 5000 koronás részletekben továbbra is a gyermek védelem céljaira fogja kiutalni.

A közgyűlési tárgysorozat többé és kevésbé fontos pontjainak letárgyalása után a teljes tanácsülés véget ért.

Délelőtt, a teljes tanácsulást megelőzőleg, Kovács József polgármester elnöklete alatt a városháza kistanácstermében a felmerült folyóügyek elintézése véget rendes tanácsülés is volt.

× **Pályázatok a városnál.** Tudvalevő, hogy a városnál a gyám-pénztárosi és a v. főügyészi állás üresedésben van. Amint azt tudomásul vettük *Domahidy Elemér* főispán mindkét állásra a pályázatot már aláírta és kihirdetteti. A két állásra való pályázás határ ideje március hónap 1-én jár le, a mely időig bezárólag a pályázati kérvények a város polgármesteri hivatalához nyújtandók be.

EGYHAZ és ISKOLA.

Protestáns est. A Hittanszaki Önképző Társulat a kálvinista öntudat erősítése céljából — mint a kibocsájtott meghívón olvasható — a főiskola dísztermében Protestáns estélyt rendez február hónap 7-én, délután 5 órakor. Számított ülőhelyek ára 50 fillér. A jegyek a mai naptól Csáthy Ferenc könyvkereskedésében már kaphatók. A műsor 7 pontból áll. A tiszta jövedelmet a homok kerti imaház felszerelésére fordítják.

Az izraelita tanítók gyűlése. Az országos izraelita tznitó egyesület alföldi fiókköre február hónap 29-én elértekezetet és március hónap 1-én Szolnokon II. körü közgyűlést tart, A gyűlésre a meghívókat, melyben a gyűlést illető részletes utasítások és tájékoztatások is benne vannak, Kuthy Zsigmond a kör elnöke már szét is küldte.

Hadüzenet a kivágott ruháknak.

(A pápa a nők ellen.)

A párisi *Figaró* ideérkezett számában *Marcel Prevost*, a hírhedt modern író, vezércikkben foglalkozik a nők kivágott ruháival.

Hogy a divatos női toilette ilyen megtiszteltetésben részesül, annak nem kisebb ember, mint X. Pius pápa az okozója. Ő Szentsége ugyanis nem éppen hízogően itéli meg a huszadik század hölgyeit. Tulságosan tetszvágyóknak és emiatt szemérmetleneknek találja őket.

Nemrég a pápa iratot intézett a római diplomáciai testülethez, amelyben

francia nyelven arra kéri őket, hassanak oda, hogy fogadásaikon és estélyeiken, amelyeken bibornokok és prelátusok is megjelennek, a hölgyek díszkrétebben öltözködjének.

Igy hangzik szószerint a nevezetes irat erre vonatkozó része:

„Dans les réceptions et soirées officielles, aux quelles préient part prélat et cardinaux, les femmes veüilles bien a dopter un décolleté plus discret.“

Persze *Prevost*, a „Félszüzek“ szerzője, mosolyog a dolgon és azt kérdi, hogy a női öltözködés díszkréciójának határát megszabta-e a pápa?

En azonban nem találom olyan nevelésésnek a kérdést. Tény az, hogy a hölgyek bájaikból többet állítanak az estélyeken közszemlére, mint a mennyit szabadna — az ő saját érdekükben. A csak sejtetni engedett női bájak jobban hatnak a férfiakra, mintha azokat leplezetlenül feltárják előttük.

Igaz ugyan, hogy a tengeri fürdőkben, férfiak és nők lenge kosztümökben együtt fürödnek. De a legtöbb férfi előtt a nők inkább veszítenek, mint nyernek. Minél elérhetetlenebb valami, annal jobban vonz. Így vannak a férfiak a női bájak láthatásával is.

Vizont keleten a nők elleplezik magukat a férfiak előtt. Ez valódi női szeméremérzet ugyan, de hát ez is tulzás. Arcot, kezeket és a csinosan szabott ruhákon át a formákat látni, a férfira nézve gyönyörűség, a nő részéről pedig nem szeméremellenes.

— Lehet, hogy egyik-másik bájos olvasónőnk vállat fog vonni mindezekre. Azt a vállat, a melyet az estélyeken a félkebellet együtt olyan leplezetlenül szeret mutogatni.

Ferdinánd Károly nem nősül.

(Cáfoiatok és újabb hírek)

A szerelmes osztrák főherceg regényes házassági tervéről annyi ellenőrizhetlen hír kerül napvilágra, hogy ezentul csak nagy kétkedéssel lehet fogadni az erről az ügyről elterjedt híreket.

A lapok már azt a hirt is közölték, hogy a házasság február 13-án Drezdában fog megtörténni. Ezzel az álhirnek bizonyult híreszteléssel szemben feltétlenül megbízható helyről azt az értesítést kaptuk, hogy *Ferdinánd Károly* főherceg családja rábeszélésének engedve és latba vetve a lépésével járó következményeket, lemondott arról, hogy szive választottját oltár elé vezesse.

Erre vonatkozólag a következő távirati tudósítást kaptuk:

Az udvarhoz közel álló, feltétlenül beavatott körökben *Ferdinánd Károly* főherceg házassági tervéről azt beszélük, hogy amikor a főhercegen a házasság terve megfogamzott, még nem vetett számot azokkal a nehézségekkel, melyek a terv kivitele előtt állnak valamint nem gondolt azokra az életbevágó változásokra, melyek az ily házasságok nyomában járnak.

Azóta a főhercegnek is módjában volt megismerkedni azokkal a nehézségekkel és a következményekkel. Különbén is a legfontosabb pont, mely ennél a házasságnál számításba jön: a király magatartása, még nem ismeretes, mert a főherceg még nem fordult a királyhoz, hogy véleményét kikérje.

Elképzelhetetlen, hogy a főherceg a dinasztia fejének engedelmé nélkül lép-

hetne oltár elé. De ebben a kérdésben a főherceg is tájékozatlan, mert ő felsége engedelmét még nem próbálta kinyerni. A király még nem volt abban a helyzetben, hogy erről a kérdéstről nyilatkozhatott volna.

Az látszik inkább valószínűnek, hogy az urakodóban nem lesz meg a feltétlen hajlandóság arra, hogy *Ferdinánd Károly* esetleg kérelmének eleget tegyen és megadja a házassághoz beleegyezését.

H I R E K

Bálban.

Irtá és a kaszinó estélyén elszavalta:

Farkas Imre.

Szólt a lány: el kellett ide jönni,
Érti: kellett! könyörgött az anyám.
Es most mulatok én is, mint a többi
Ezen a vidám báli éjszakán.

Mig köny szememben fojtott könyre
támadt.

Föladták rám fehér selyem ruhámat
Es vig mosolygás ül az ajkamon
Pedig az üdvösségem gyászolom.

Szeretem... elhagytak! az egész ennyi,
S hogy ne nézzenek szánakozva rám.
Most táncolni kell, kacagni, nevetni...
Látja, amott hogy remeg az anyám.
Fél szegény, hátha valahogy megtudják
Hogy az egész csak színjáték, hazugság
Hogy rosszul játszom el a szerepem,
Mert azt az embert most is szeretem!

A zene hangosan szól. Táncra kérték.
Vidáman indult táncolni szegény:
De láttam halvány ajka remegését,
Láttam a könyvet szeme szögletén.
Kezéből földre hullt egy sárga rózsza —
Utánna nyultam busan, elfogódva —
Oh, mily egyforma a tragédiátok
Osszetört szívek, eldobott virágok.

II.

A kutya.

Egy embernek volt egy öreg kutyája
S egy fehér arcú ifju szeretője.
A kutyát verte, az asszonyt imádta.
Miatta vitték ki a temetőbe.

Még jelt se tettek sirhalmára, már az
Asszonyt mások esókolták és ölelték —
A kutya meg kívánszorgott a sirhoz
S nyöszörgött ott, mig kiadta a lelkét.

* **Felolvasó-est.** Csütörtökön, e hónap 28-án lesz az első felolvasó-est kath. főgimnáziumunk dísztermében. A rendező tizenkettes-bizottság ennek az igen élvezetesnek ígérkező estnek műsorát következőkben állította össze: 1. Himnusz, előadja a Szt. László dalegylet. 2. Mit akarunk? Tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök. 3. Papini Guidó Caro mio és Dessauer I. Ouvrez (bolero), énekli Bog-nár Matild, zongorán kíséri Koresmáros Janka. 4. A szívek esztetikája, felolvasás, tartja Husz Lajos. 5. Wienavszky Legenda, hegedün előadja Piribauer F., zongorán kíséri Steinacker Sándor. 6. Költemények, irta és felolvassa Rudnyánszky Gyula. A felolvasó-est pontban d. u. 5 órakor kezdődik és 6 óráig tart, hogy a kiknek kedvük tartja még az esti színelőadáson is kényelmesen megjelenhessenek. Belépti díj nincsen. Meg-

hívók kibocsátását a rendezőség feleslegesnek tartotta, miért is úgy a mostani első, mint a későbbi többi előadásokra is ezután hív meg és szívesen lát mindenkit.

* **Új főfelügyelő.** A máv. üzletvezetőség III. forgalmi osztályának érdemeiben dus főnöke, Csata Gyula főfelügyelő nyugalomba vonulása alkalmából megüresedett helyre, Berényi Lajos főfelügyelőt a budapesti balparti üzletvezetőség felosztott forgalmi főnökségének főnökét helyezték át. Az áthelyezett főfelügyelőt örömmel várják a debreceni üzletvezetőségénél. Az új főnök érkezését február hónap elejére várják.

* **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter a macsi állatrakodóhoz Imreffy Károly városi állatorvost állategészségügyi felügyelővé kinevezte.

* **A miniszterelnök dohányzacskója.** Kertész Jakab esztergomi mészárosmester még a nyolevanas években tisztelete jeléül remekbe készült dohányzacskót küldött Tisza Kálmán akkori miniszterelnöknek s azóta is évről-évre ujesztendőre gratulációval kereste fel őt. Tisza Kálmán minden alkalommal viszonzta az újévi üdvözlést. A híres dohányzacskót Tisza Kálmán után a fia örökölte, ki örökölte apjának azt a szokását is, hogy az ügyes mészárosmesternek újév táján az ismeretség felújítására boldog újévet kell kívánni. Igaz, ez idén kissé későn s ezért Kertész uram az obstrukciót okolja, de megérkezett a miniszterelnök levele s erre az évre megint boldoggá tette Kertész Jakabot, kinek Tisza Kálmántól vagy husz, de Tisza István gróftól még csak két újévi gratulációs kártyája van.

* **Szabad előadás.** A közegészségi eszmekörből tartotta meg szabad előadását dr. Legányi Gyula a Jókai utcai iskolában. A hallgató terem megteit a szabad iskola iránt érdeklődőkkel. Az előadott tárgy magas szinten állva a figyelmet állandóan lebilincselte. Az előadás befejeztével Győrffy Aladár városi bizottsági tag a hallgatóság nevében megköszönte az érdekesítő előadást és lelkes szavakkal emelte ki Legányi Gyula dr. önzetlen és nemes lelkületű érdemeit. A közönség soraiban ott láttuk Zádor Lajos ker. társ elnököt, Dr. Sárvári Gyula főorvost, Tóth Aurél táblai albirót, Dr. Udvarhelyi Dezső alügyészt, Dr. Tóth Emil városi aljegyzőt, Győrffy Aladár vár. biz. tagot és még számosakat a társadalom előkelőségeiből. Az előadás lelkes ovációval záródott.

* **Kovács iparosok gyűlése.** A kovács mesterek szakosztálya tegnap délután 4 órakor az ipartestület tanács termében gyűlést tartott. A gyűlés tárgyát különböző tárgyokban beérkező kérvények elintézése képezte.

* **Gyilkos bika.** Megrázó szerencsétlenség történt tegnap előtt a Pallagi pusztán Balog József bérlő tanyáján. A tanya hatalmas bikája megvadulva neki rontott gondozójának Kis Juliánnának. Vérfagyasztó látvány volt amint a felbőszült állat rárontott a fiatal, gyenge leányzóra. Hatalmas szarvával valósággal széthasította a leány testét s azután rátaposva ejtett súlyos sebeket a szerencsétlen Kis Juliánnán. A közelben álló emberek vasvillával, rudakkal alig bírták a felbőszült állatot elkergetni a halálra kintott leány vonagló testéről. A halálos sebekből vérző leányt azonnal beszállították a közkörházba. Elett még volt benne beszállításakor, de életben mara-

dásához nagyon kevés reményt fűznek ápoló orvosai.

* **Magyarok Karlsbadban.** A hírneves fürdőhely vendégeiről az 1903. évi idényben Karlsbad város tanácsa részletes statisztikában számol be, melynek reánk nézve érdekes része az, hogy hány magyar gyomor keresett gyógyulást a fürdőhelyen. Eszerint a lefolyt évben az 54,692 fürdővendég közül 5879 magyar vendég, tehát az összes fürdővendégeknek több mint tíz százaléka tartózkodott ott, mint egy hatszázzal több, mint 1902-ben.

* **Halálozások.** Tegnap elhunytak: Kozma Károly ev. ref. 54 éves, Juhász Elekné ev. ref. 31 éves.

* **Az Amerikába vándorlás.** Az elmúlt év utolsó havában — mint már említettük is — némileg csappant az Amerikába vándorlók száma. A washingtoni bevándorlási biztos hivatalos kimutatása szerint decemberben az Egyesült Államokba csak 33.214 kivándorló érkezett. Legtöbb volt az olasz és pedig 9143, utánuk következtek a zsidók (leginkább orosz és magyar) 7115, lengyel 3035, német 2993, tót 1315, horvát 523, magyar 1105. Feltűnően sok skandináv jött, szám szerint 1207, francia csak 727, örmény 154, bosnyák 98, török 44, japán csak 3. A fennmaradó szám a világnak csaknem valamennyi nemzete közt megoszlik. A hivatalos kimutatásban a magyarországi nemzetiségek mind külön szerepelnek, mint horvátok, tótok, stb.

* **Péter király bajai.** Egy bécsi lap, a N. W. J. egyebet sem tesz, mint ezeket a bajokat szellőzteti a világ előtt jó ideje. Hol az adósságairól beszél, hol azt jelenti, hogy Péter király helyzete tartóhatatlan, le fog mondaní s még sok más efféle dologgal traktálja a nyilvánosságot. Legújabbán Péter király lemondását hangsúlyozza megint, mint olyan eshetőséget, amelynek előbb utóbb ugyanis be kellett következnie. E szerint a szerbek királya maga látta be helyzetét tarthatatlanságot s önként határozta el, hogy lemond a trónról s mikor ez megtörténik, a hatalmak jelölnek új királyt, akinek aztán már nem lesz kötve a keze s megbünteti, azokat a tiszteket, akik az összeesküvésben és a juniusi öldöklésben résztvettek. A lap továbbá még azt is közli, hogy Nikita montenegrói fejedelem megbízást kapott a szerbiai visszaszerzés helyreállítására. Hát annyi bizonyos, hogy Péter királynak megvannak a maga bajai, de az említett bécsi lap meg egyenesen annyi bajt halmoz a vállára, hogy isten csudája volna kibírni ezt a sok súlyos terhet. Ezzel szemben az a gyanu áll fenn, hogy egy rendszeresen szervezett ügynökségnek áll érdekében, hogy ezeket a tömeges kényelmetlenségeket Péter királyról forgalomba hozza Péter király terrorizálására és a külföld megtevesztésére.

* **Veterán csavargó.** Megöszült haju, öreg ember fogott el tegnap a rendőrség, mint foglalkozás nélküli csavargót. Nagy János a neve; ott őgyelgett össze-vissza az utcán az ősz 76 éves ember. Persze ily öreg embernek munkát sem adnak már szívesen; van fiatalabb, erősebb ki a munkát jobban bírja. Most aztán ott van a rendőrségen s gondot ad a rendőrségnek, mit is csináljanak hirtelenében a földönfutó munkanélküli öreg emberrel.

* **Öngyilkos leány.** Tegnap este Kovács Veron nevű leány öngyilkossági szándékból mérget ivott. A szerencsétlen leányt beszállították a kórházba, hol azonnal ápolás alá vették. Elettben

maradásához kevés a remény. Az életunt leány tettének gyógyíthatatlan betegségét mondja okául. Tényleg, ő már többször volt betegségével a kórház lakója, honnan mint gyógyíthatatlant elbocsájtották.

* **Kísérletek — eredmények.** A meghülésből eredő csusz és köszvényes fájdalmak legkinzőbb megbetegedésnek nevezhetők már azért is, mert olykor egész évtizedekig tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hírneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egyszer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek igen súlyos baját is meggyógyította, kik 10—15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyulást, sőt enyhülést sem tudtak találni. E szer a hírneves Zoltán-féle csusz kenőcs, a melyről úgy a bel- mint a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos-tanárok, valamint sok ezer gyógyult elismerő irata is bizonyítja, hogy hatásban felülmulhatatlan. Üvegje 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárában, Budapest, Szabadságtér.

* **Azok a bizonyos tyúktolvajok.** Hónapok óta panaszkodnak már innen-onnan, a tyúk, liba stb. tolvajokra. A rendőrség folyton résen állott, de semmi eredménye se volt eddig éberségének. Tegnap azonban ugylátszik, végre-valahára mégis csak kézre kerültek a tolvajbanda főbbjei, Pintér János és Kiss Bálint személyében. Mind a kettőt az erdőben fogták el, ép akkor, midőn egy nagyobb fogás után elakartak illanni. Mindkettő ott van most a rendőrségen, s bár rendíthetetlenül tagadnak, mégis csak rájuk esik a rendőrség gyanuja és az aprómarha tolvajlás büne.

* **Asszonyhiány Amerikában.** Hát vannak még a földön országok, ahol a férfiak házasodnak magáért a házasságért! Ahol nem kérdi a legény a leánytól, mit hoz a házhoz, mennyit természetben és mindenféle házi holmiban és mennyit csengő éreben és suhógó bankóban. Ahol a házasulandó nem olyan követelő, hogy együtt kívánja jövődő párjában a gazdagságot, szépséget és ifjuságot. Hanem csak feleséget keresnek s szerény kikötésük csak az, hogy a szépség és ifjuság mégis előnyben részesül.

Az eladó lányok ez Eldorádói különben Amerikában találhatók: Kansas, Washington és Arizona államok azok, amelyekben a férfiak többségben vannak. A Chicagóban megjelenő Record Herald közöl egy sereg levelet, amelyekben magányos férfiak feleséget kérnek. Az egyik levél a következő sorokban ugyancsak híven jellemzi a helyzetet:

Több kocsiszállítvány asszonyra van szükségünk; minél előbb kapjuk meg, annál jobb. Alak, külső és kor, az mellékes, csak asszonyok legyenek. — Persze derék és csinos leányoknak előnyt adunk; de a jelentkezőknek nem szabad válogatásoknak lenniök.

Darabos beszéd bizony ez, — de őszinte. Majd a gazdasági viszonyokat festi a levél.

— Ezerszámra áll a jószág térdig a lucernában, az ország gazdag s a fiatal emberek takarékosak és jómótuak. De nem tudnak asszonyhoz jutni. Ebben nagy a hiány.

Igy szól a levél. Kissé üzleti stílusban, de bizonyára akad amerikai leány, aki nem nézi majd a formát, hanem csak a lényegét.

* **Kitiltott leány** Katz Esztert többször kitiltották már Debrecenből. A kitiltott Katz Eszter úgy látszik nagyon szeretheti Debrecen, mert mindig visszazökik ide. Tegnap ismét elfogta egy rendőr valamelyik mellékutcán s felvitte a rendőrségre, hol most meg is büntetik eltoloncoltatása előtt a mindig visszatérő leányt.

* **Verekedő bérkocsisok.** Hogy a bérkocsisok között is csak éppen úgy dul az érdekharc, mint a társadalom bármely osztályánál, bizonyítja a rendőrség jelentése, hová nincs hét, hogy egy-két bérkocsis ne kerülne verekedés miatt. Tegnap is két harcias bérkocsis volt vendége a rendőrségnek. Kecskés és Fehér nevű bérkocsisok. A kistemplomnál alaposan össze gabajodtak s volt dolga az ostornak. Az egyik ellenfél egészen összeverezve került ki a párviadalból. És ha az állatok csakugyan tudnak örülni, akkor az ő lovaik igazán örülhettek, hogy egyszer már a gazdáik ik kaptak ostort nemcsak ők!

* **Rövid hírek.** Egy pár szó a Dreyfus-ügyről. Brüsszelből táviratozzák, hogy az odavaló államügyész, — Baudom a semmitűszékhez intézett emlékiratában élénken tárgyalja a Dreyfus ügy minden momentumát. Különösen a vesztegetésekről ír behatóan. Emlékiratát nagy érdeklődéssel fogadták Brüsszelben. — *Egy tudós halála.* Czobor Béla dr. egyetemi tanár, ki a T. Akadémiának is tagja volt mint kiváló régiség-tani buvár, elhalt. Halálában a magyar tudományos világ egyik vezér tagját siratja. — *Elsülyedt magyar hajó.* Az eltűnt Petőfi magyar gőzös roncsaira állítólag egy Port Said felé haladó angol gőzös rábukkant. A hajó maradványai annyira szétroncselódtak, hogy az angol gőzös vezetősége csak nagy nehezen tudta megállapítani a szerencsétlenül járt hajó hovatartozását. — *Londoni kód.* A londoni kód úgy látszik néha vándorutra kél. A minap Lembergben oly óriási kód volt, hogy a közlekedés teljesen fennakadt. Több vonat összeütközés is történt a nagy kód miatt, emberéletben azonban szerencsére kár nem esett. — *A tréfálódzó elefánt.* Londonban a minap egy hippodromban elszabadult elefánt egyenesen a művészek öltözőjébe rontott, hol a berendezést teljesen összezúzta. Nagy nehezen tudták csak a megvadult elefántot elhagyott helyére juttatni.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fényképészeti tásai műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

* **Egy intelligens német nő,** ki perfekt zongorázik és szép tisztán beszéli a német nyelvet, állást keres mint társalkodónő, házikisasszony vagy nevelőnő. Szíves ajánlatokat Gewissenhaft 27. cím alatt a kiadóhivatalba kér.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

A szám-ember.

Az ész nagy dolog, de nagy dolog a tróning is. Mert ezzel ész is lehet csinálni. Konzekvenciával, erős akarattal nagy kitartással akképp lehet szoktatni és nevelni az emlékező tehetséget, hogy az ember bizonyos dolgokban tökéletessé teszi a tudását. Itt van egy-két példa;

Ösmerek egy embert, a ki a parlamenti életet tanulmányozta. Politikáról semmit se tud, nem is törődik vele. De tudja s minden gondolkodás nélkül bármely pillanatban megmondja, hogy az összes választókerületeknek az alkotmányos világ kezdete óta ki volt a képviselője. Vagy a mi nagyjából ugyanaz, tudja minden képviselőről, hol és mikor választották meg, sőt azt is tudja, hogy ki volt az ellenjelöltje és mekkora a többsége,

Lukács Gyula képviselőnek másminlyen a memóriája. Ő mind a négyszázötven választókerületről tudja, hogy melyik milyen nagy kiterjedésű, hány község tartozik bele, mennyi a választója. Azt is tudja, hogy a választók közül mennyi a magyar, a német, a szerb, az oláh, a rutén, a tót. Tudja minden kerületről, hogy hány katolikus, hány református, luteránus, zsidó vagy görög választója van. Sőt mi több, azt is tudja, hogy mindenikben mennyibe kerül a választás.

Egy másfajta ilyen tudomány a családák ismerete. A rokonságok, sógorságok tudása. Ismerék embert, a ki előtt csak ennyit ejts ki: Vay, rögtön kezd:

— Hja! A vajai Vayak. Ádám Berkecen született, ugyanott halt meg. Nagylányai és vásárosnaményi Lónyay-lány volt a felesége: Mária. A fiai közül Tibor belasi Khuen-leányt vett el, Gábornak Zichy Mária a felesége. Adámnak meg Zichy Mária. Mindegyiknek két-három gyermeke van. Megállj csak! A nevük: Gabriella, Miklós; Mária, László, Adám; Rudolf, Adám, Béla, Árpád. Ez a kicsike csak tavaly született.

Nagy tudományok ezek. . .

Legjobban bámulom a spéciesek közül a szám-embert. A feje tele van számokkal. Minden számot tud.

Az októberi pátenst 1860 október 20-án adták ki; a Grand-Colon (Appennini Alpasek Arollacsoportja) 3644 méter magas; a Majna vizkörnyéke 26,430 kvadrát kilométer, a hossza 495 kilométer; Don Espartero Baldomero, De la Vittoria hercege 1879 január 9-én halt meg, Entre Douro e Minto portugál tartománynak 1,018,690 lakosa van.

Számítási kursztokat is tud.

Azt mondja például:

— Ird föl ezt a számot: 142,857.

S most szorozd meg akármilyen numerussal. (Nagy kinnal megszorozom 4 gyel) Hány számjegyű az eredmény?

— Hat.

— Mi az első szám.

— Öt.

— Akkor az eredmény: 571,428.

Ha azt mondom neki, hogy obstrukció (a mi végre is ártatlan és közkedvelt szócska!) rögtön így beszél:

— Hej, haj: az obstrukció. Tizenöt hónapja tart. A mi négyszázötven nap, 27,000 perc, 1,630,000 másodperc. Négy száz ülést tartottak ez alatt, 1600 óráig. Beszéltek ez alatt 3,840,000 szót, 15,360,000 szótagot, 76,800,000 betűt. Olomban ez háromszor akkora súlyt tesz ki, mint a Mont Everest, szállagra ha írják, össze

lehet kötni a holdat a földdel és még akkora darab lelóg, a mivel hatszor körül lehet keríteni Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyét.

Szédületes tudománya van a szám-embernek . . .

A napokban egy szám-emberrel ebédeltam. A levesnél megmagyarázta, hogy egy csésze metélt levesben 67,852 atom van és a hozzávaló vízben — 5,354,832,000 mikróba élt.

A marhahusnál a lovak vértestecskéinek számáról beszélt. (Mért éppen a lovakérei?) 72,527,450 van ilyen.

Támolyogtam. S csak akkor tértem valahogy magamhoz, a mikor fizetni kezdtünk. A tudósé az elsőség.

— Volt egy leves.

— 24.

— Egy marhahus ecetes tormával, egy kenyér, kis tészta és három szóda-spriccer.

— 132.

— Hogyan?

— 24 meg 56 a marhahus, 30 a spriccer, 18 a kis tészta és 4 a kenyér. Összesen 132.

A tudós morgott.

— Hisz ez csak 126.

A pincér védekezett:

— Nem kérem, 132. Jól számítottam.

Végre megegyeztek. Csakugyan 132. Most újra megszólal a szám-ember: —

— No beszéljen. Mit kell hát fizetnem. Az ördög ismeri ki magát ebben a bolond koronaszámításban . . .

EGYLET.

A sz. László dalegylet ülése. Városunk e korra meg egyik legfiatalabb de máris sikerekkel dus multu dalegylete tegnap látogatott választmányi ülést tartott, a melyen több fontos, közönségünket is érdeklő ügyet vitatott meg. Elsősorban elhatározta, hogy még a farsang folyamán vasuti vendéglőkben háziasszony-estélyt ad zászló-alapja javára. Ezután elfogadta elnök azon előterjesztését, hogy a kath. főgymnáziumban tartandó felolvasó esték sorozatát — most csütörtökön, f. hó 28-án a sz.-László dalárda kezdi meg, előadván a nemzeti imánkat a Himnuszt. Végül még előkészítették a februári közgyűlés tárgysorozatát, s ezzel s népes értekezlet az elnök elnökével véget ért.

A „Zion” Betegsegélyző-Egylet 1904. évi január hó 27-én az az szerdán este 8 órakor a „Korona” vendéglő helyiségében „Társas-Vacsorát” rendez. Részvételi jegyek előre válthatók: Rózsa Lajos, Schwartz M. L. és Boros testvérek uraknál. Egy teríték ára 3 korona. Felülfizetéseket az egylet pénztára javára köszönettel fogadnak.

MULATSÁG.

Protestáns bál Szatmáron. Szatmáron február hó 6-án a Pannónia szálló nagytermében az ev. ref. templom orgona alapjára zártkörű Protestáns-bált rendeznek, melyre a meghívókat a szatmári ev. ref. egyház nevében Biki Károly esperes és Uray Géza főgondnok adták ki. A bál kezdete este 9 órakor. Személyi jegy 2 kor. Család jegy 5 kor. Karzat jegy 2 kor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak. A szatmári protestáns bál rendezősége

Bartha Kálmán elnök, dr. Domahidy Pál, Helmezy Pál, Jeney Sándor, dr. Verézy Ernő alelnökök, ifj. Helmezy J., Nagy Géza, Péchy Tibor, Vadai Viktor jegyzők, Abaffy Jenő pénztáros, Koós György ház nagy, dr. Hadady Lajos ellenőr és 220 tagú rendezőség.

Kereskedő ifjak táncestélye. A kereskedő ifjak ez évi farsangi táncestélyüket február hónap 4-én este 8 órakor fogják a Bika dísztermében megtartani. Az estély sikerére régen fordítottak annyi gondot a derék kereskedő ifjak, mint az idén. Az utcákon az estélyt hirdető zászlók lobogtak, míg a rendezőség nap-utánán mindent elkövet, hogy a mulatság — a mit eleve el is hiszünk — minden tekintetben jól sikerüljön.

Az asztalos ifjak táncestélye. Vasárnap este tartották meg a Bika szálló dísztermében a helybeli asztalos ifjak szépen sikerült ez idej farsangi mulatságukat. Ez alkalomra a derék ifjuság a Bika dísztermét egy pompás mennyezettel még szebbé tette. Pont fél 9 órakor vezette be a rendezőség a Rákóczi hangjai mellett Dinnyés Gyuláné urasszony a bál díszelnökét és Hubert Józsefné urasszonyt a bál alelnökét, mely után Kis Gyula élvezetes muzsikája mellett a tánc is rögtön kezdetét vette s a reggeli órákig el is tartott. A jól sikerült mulatság első négyesét mintegy 120 pár táncolta.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Jan. 26. kedd: Menyeeskék népszimű. C.

Jan. 27. szerda: Menyeeskék népszimű. A.

Jan. 28. csütörtök: Menyeeskék népszimű. B.

Jan. 29. péntek: Aranyvirág daljáték. C.

Jan. 30. szombat: Otthon szimű. A.

Jan. 31. vasárnap: délután Pesti nők daljáték, este Dr. Nebántsvirág bohózat Előszőr.

— (A színigazgató híradása.) Kedden kerül másodszer színre Verő György 3 egyfelvonásos népsziműve a Menyeeskék a legutóbbi szereposztással.

Pénteken lép fel vendégként Szőke Sári. a Király színház tagja színpadunkon, színre kerül az Aranyvirág című operett, melyben a művész a címszerepet játssza. Ez előadást az igazgatóság az Országos Színészegyesület nyugdíjára rendezi.

— (Átváltozó művészi esték a színházban.) A színigazgató jelenti: Az ábrázoló művészetnek egy eddig alig kultivált fájában mutatkozik be hétfőn a debreceni közönségnek egy csodálatos talentumu művészember. Makó igazgatónak sikerült több előadásra megnyerni Frizzo Fregoli olasz átváltozó művészt, akit a budapesti Urániában való vendégjátéka alkalmával hónapokig ünnepelt a főváros közönsége és sajtója egyaránt. — Frizzo egymaga egy egész társulat munkáját végzi. Egy darabban huszonhét szerepet játszik, vagyis huszonhét szerzőt vált át egy darabban és sajátos művészetének értékét nem az átváltozás hihetetlen ügyessége szabja meg, hanem szellemi energiájának az a szünetlen

mozgékonyasága a mely képessé teszi arra, hogy a külső átváltozásokkal egy formán idézze elő a belső lelki átváltozásokat is, úgy, hogy a tragikumtól a komikumig a művészi kifejezés egész skáláját szólaltatja meg egy estén. Frizzo az egész társulattal jön Debrecenbe. A technikai személyzete maga is egy kis zászlóalj csapat, a mennyiben nyolc öltöztető, három fodrász segíti az átváltozásaiban. Vannak saját gépészei, díszletmesterei, ruhatárosai, a kikneknek elég dolgot ad az a 20.000 kg. díszlet, a mit Frizzo magával hoz. Frizzo egy új irodalmi műfajt is teremtett magának és ez ma már olyan gazdag, hogy minden este új darabokban mutatja be magát. A Frizzo-estékre a színigazgató nem emelte a helyárat, de bérletszünetben lesznek az előadások és az utalványjegyek nem lesznek érvényesek. A bérlők helyeit d. e. 11 óráig fentartja az igazgatóság.

Frizzo február 1-én hétfőn kezdi meg a három estére és egy délutánra tervezett vendégjátékát, ez előadásokra jegyeket előre váltani lehet január 27-étől szerdától.

Az igazgatóság kéri a t. bérlőket, hogy a bérletösszeg második részét szíveskedjenek a színházi irodában lefizetni.

TAVIRATOR.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, jan. 25. Tisza miniszterelnök holnap este Bécsbe utazik. Szerdán kihallgatáson lesz a királynál, csütörtökön reggel ismét visszaérkezik a fővárosba és fel szólal a képviselőházban és ismertetni fogja a kormány új álláspontját az obstrukcióval szemben. Akár létre jön a béke, akár nem, a delegáció február elsején megkezdődik, mialatt a képviselőháznak két heti szünete lesz.

Minden ember a födélzetre.

Bécs, jan. 25. Gróf Khuen-Héderváry ma a Neue Freie Presse munkatársának kijelentette, hogy a politikai viszonyok oly fordulatot vettek, melyek a szabadelpvűpart minden tagját erre a jelszóra figyelmeztetik: Minden ember a födélzetre!

Elhunyt képviselő.

Csikszereda, jan. 25. Molnár József a csikszeredai kerület szabadelpvűparti képviselője meghalt.

Gróf Károlyi György ügye.

Budapest, jan. 25. Gróf Károlyi György megbizta Dániel Gábor és Kristóffy József képviselőket, hogy a Független Magyarország szombati számában megjelent reávonatkozó cikkért elégtételt kérjenek.

Oroszországi utam.

Egy nemzetközi gyűlés élményei.

Írta: Serli Sándor dr.

(Folytatás.)

Egy egy fülke felér egy dominiummal.

Minden ékszer egy történet a múltból.

Hatalmas királyok, ázsiai fejedelmek, vitéz és pompázó szultánok ajándékai ezek.

Tengernyi jólét, s boldogulás van lekötve e holt kincsekben. E hideg ékkövek százezrek forró könnyeit válthatnák fel mosolyra, s nyomorát boldogságra.

X.

Tarka képek.

A cári birodalom minden lépten nyomon megújuló sajtásága a határtalan fény és sötét nyomor, a korlátlan kényuralom egyfelől s a jognélküli szolgaság másfelől.

A pazar cári palotákkal teljes Pétervártól alig egy hajtásnyira nyomorult szegény, elhagyott muzsik falvak vannak.

Vannak még Pétervárnak dus, modern kép és szobor muzeuma, (az u. n. Sándor muzeum) valamint gazdag természetrajzi és tengerészeti gyűjteményei is stb. stb.

Hosszasabban lehetne írni a nagyarányu udvari istállókról, hol a márvány jászolból magyar tenyésztésű lovak is abrakolnak s az udvari koesi és szán gyűjteményről. Itt vannak pazar fényű koronázási koesik, első rangu francia festők freskóival a XVII. és XVIII-ik századból. Egy szegletben hevernek roncsai annak a könnyű üveges hintónak is, melynek hátulso részét elszakította a bomba, a mely II. Sándor cár halálát okozta.

A nyereg és szerszám kamrákban arabs, bokharai, turkesztáni, kirgiz s más főként keleti fejedelmektől származó pompás nyergek, aranytól és ékkövektől dus sallangos szerszámok. Ez utóbbiak közt sok motivumaiban nagyon hasonlatos, a mi magyar szerszámainkra s különösen bór nyeregkapáinkra.

Egy napi kirándulást tettünk Péterhofba, a cár rendes nyári kastélyába is. Mint minden nagyarányu dolog Oroszországban, ez is Nagy Pétertől származik, ki ezzel egy orosz Versailles-t akart teremteni. A finn öböl partján pár száz lépésnyire a tengerparttól emelkedik a pompás vörös sárgára meszelt palota. A partig lehuzódó zöld parkban nagyszerű szökőkutak és fantasztikus vízi művek vannak.

Az egésznek központja egy hatalmas birkozó Sámson szobor. A márvány teraszokon aranyozott szobrok és vázák között ömlik le a víz a tenger felé. A zöld fák alatt lépten nyomon exotikus, bizar szökő kutakra bukkanunk. Egyik egy óriási legyező, másik saktábla, harmadik piramis stb. stb. Azután a nagy francia királyi rezidenciák mintájára apró nyári kastélyok ódon falai kandikálnak elő mohos, öreg fák közül, melyeket nagy alapítójuk szeszélye elnevezett francia mintára Marly, Babigon, Mon-plaisirnek.

A park virágainak ártatlan kedveségével merőben ellenkezik szerte szét

őrt álló eszerek és kozák marcona alakjai kivont görbe szabályával kezükben.

Hiába a nagy ur, a korlátlan hatalmu cár még virágainak illatát sem bírja nyugodtan élvezni. A mit pedig legutolsó és legszegényebb alattvalója is megtehet.

Ez a végzet igazságszolgáltatása.

Visszatérve a városba még egyszer végig kocsiztunk a Nevszky-prospekten, Pétervár Andráshy-utján, hol az isvestsikkok eszeveszetten nyargalnak el egymás mellett lüktető életet adva a különben is mozgalmas utiak.

Itt találkozik az egész Pétervár, — mint Páris a boulevardokon, vagy London a Trafalgarsquaren. Kocsi és fogat egymást éri, villanyos és omnibusz alig van.

Olyan itt egy kocsizás, mintha a város lelkébe tekintenénk belé s kicsinyben elvonulna előttünk az egész nagy metropolis.

Ilyen benyomásokkal hagytuk el Pétervárt.

XI.

Moszkva.

Ezután ismét következett majd egy napi gyorsvonatozás Oroszország belsejébe.

Az időjárás megint zordra fordult s a szemhatárt fehérre vonta a sűrűn omló fehér hó.

A vasuti állomásokra nyakig prémes bundákba bujt alakok érkeztek nyári szánokon.

(Folyt. köv.)

Donogán

Somossy

Kunz József és Társa utódai

Debreczen,

Kistemplombazár.

Ujjonnan átalakított divatárubáz.

Menyasszonyi kelengye.

Vászon, asztalnemű, kész fehérneműek.

Téli

alsó ruházat óriási raktára.

Képviselő kerestetik.

Uradalmaknál, földbirtokosoknál, ipar, vállalatoknál, nagyobb iparosoknál, lakatosoknál, pékeknél jól bevezetett urak, esetleg az egész megyé kiterjedő kizárólagos működési körrel, tejszeparátorok, sütődei gépek, motorok szivattyúk, és egyéb-
jövendelő technikai cikkek elárúsítására, kedvező feltételek mellett kerestetnek. Ajánlatok „U. H. 383“ jelisével Mossen Rudolphhoz, Budapest, címzendők.

Vajszalítás.

Hetenkint 50—500 klg. netto, készpénzfizetés mellett, kitünő minőség kerestetik. Ajánlatok árral. Közvetítők kizártnak.

MAYER. WIEN

III. Rasumofskygasse 16. III/13.

Szakszerű munka mégis a legolcsóbb. Vilám mü berendezések kizárólag FÖLDVÁRY L. debreceni első electro-mechanikus készít a legtartósabban Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Uj berendezéseknél másfél — évi. javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, vilamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és vilamos zseblámpák raktára, villamos házi csengők és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalva.

Telefon 186.

Legmagasabb pénzkölcsön

mérsékelt kamatra minden fele sorsjegyre, például:

Jósziv sorsjegyre	K.	8.
Bazilika	17.
Magy. vör.	23.
Oszk.	50.
Olasz	32.
3% Magy. jelzalog sorsjegyre	200.

stb. e zálogosított sorsjegyeket kiváltunk és azokra magasabb kölcsönt aduk. A kölcsön tetszés szerinti részletekben törleszhető. A sorsjegyeket minden huzás után lelkiismeretesen ellenőrizzük

Fischer és Riesz bankház

Bpest, VII., Erzsébet körút 9. sz. (New-York-palota)

Hirdetmény.

A Debreceni Első Takarékpénztár

közöli, hogy a takarékbetétek kamatlábát

1904. április 1-től kezdve

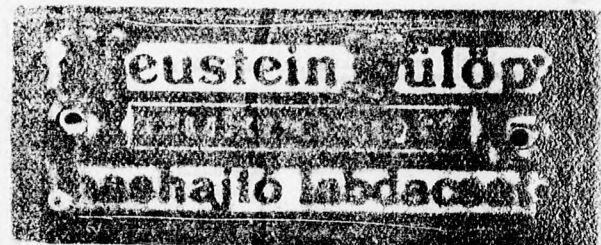
ÁLTALÁBAN 3 1/2 %-ra szállítja le.

Kivételt képeznek — legalább fél évi benthagyás esetén — az eddig 4%-kal kamatozott betétek, a melyek kamatja a fentebbi naptól kezdve 3 3/4 %-ra mérsékeltek.

A kamatadó továbbra is az intézet terhelé.

Debrecen, 1904. január 23.

A Debreceni Első Takarékpénztár igazgatósága.

Neustein Fülöp
hashajtó labdacsoi

a melyek évekóta a legjobb eredménnyel használtatván és legkiválóbb orvosok által mint

gyengéden hashajtó, feloldó szer

ajánlatnak, az emésztést nem akadályozzák, teljesen ártalmatlanok, Cukrozott alakjuk végett a

gyermeknek is szívesen veszik.

Egy 15 pillulát tartalmazó dohoz 30 fillér egy tekercs, mely 8 dohoz tehát 120 pillulát tartalmaz csak 2 korona e. 2.45 korona összeg előzetes, beküldése esetén egy tekercs bérmentesen küldetik.

Kérjük NEUSTEIN FÜLÖP

hashajtó labdacsoit

Valódi csak ha minden dohoz az oldala a törvényileg bejegyzett „Hó Leopold“ védjegyünkkel, vörös-fekete nyomtatással van ellátva. Védjegyzett dobozaink, utalványain és csomagolásainknak a „Philipke Neustein Apotheke“ aláírásukkal tartalmazniok.

Raktárak Debreczenben: Balázs Ó. Füleky P. Mihailovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszerháza

a „Szt Lipóthoz“ Wien, I. Bez., Plankengasse 6.

A legjobb arczé-
szipítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Egy nagy ára
kor. 40 fillér

Egy kis tégey
ár 70 fillér

Serail-szappan. } Kitiünö toillet szappanok a Serail-puder. Kiváló finom arczpora
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o három színben, fehér, rózsá és crème
Serail-crème. nappali használatra. = Szerail-szájviz. A legjobb szájvi.
Főraktár: Dr. Rothschnek V. Emil, Mihailovics
Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László,
Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Jéna és Jéna
urak droguerájában.

Kapható továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerháza

Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerháza.

Tanya birtok a pályi ut
mentén néhány noid faj-
szólóval, 1904 novembertől
bérbe adó esetleg eladó
Ertekezhetni Arany János,
utca 18. az utcai lakásban.

Kérjen mindenki

saját érdekében

**Valódi Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**

csak oly csomagokban, a melyek a
Kneipp páter védjegyét és a Kath-
reiner nevet viselik, és kérülje gond-
osan a silány utánzatok elfogadását.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolend

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrém mindenféle világos és fekete bőr-
nemek részére, mely kiváló szép fényt és tartósság ad a bőrnek. Elhasznált pe-
esítés, sárga vagy barnabőrnek s Lyosin egészen új fényt ad.

Alapított 1882. Gyári raktár Budapes V. Lpót-körút 24. (Briefadresse Wien III-1)
für Wasche kaufen Sien nur Brunnenseife. Mindenütt kapható.

Törtaranyat veszek készpénzért

órák, ékszerek és lábszerek a legol-
csóbban beszerezhetők **SERLI EDE Utóda**

Gasparik Antal és Társa

chronometer, műórás, órákésztő, ékszer kereskedő,
M. A. V. szállítója és palya-órás üzletében, DEBRECEN.

különösen ajánljuk a saját gyártmányu

óráinkat

legolcsóbbtól a legdrágábig.

Órajavításokat a legnagyobb pontossággal készítjük 1 évi
jótállás mellett zsebóra tisztításért csak 1 forintot számítunk, óra
rugóért csak 50 kr. és minden e szakmába vágó javításokat a
legjobban és a legolcsóbban mint bárhol.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Tört aranyat becserelek.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FÖTÉR 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrápoló kenőcsét,
mely teljesen ártalmatlan, nem
zsiroz, tehát nappal is használható s az arenak üde-
séget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot
tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható
arevörösség, májfolt, sörny, szeplő s egyéb tisztáta-
lanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A cré-
méhez használ- **Harmat-arccpor**, mely az arenak
landó powder, a üde, ifju szin

kölcsönöz, háromféle szinben kapható u. m.: fehér,
rózsa s crème szinben. Kötönő illata, teljesen ártal-
matlan volta s finomsága által vetekedik minden más
készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoz**
ára 50 fill. Nagyobb **A Molitergin** a legkiválóbb
dobozé 1 és 2 kor.

se n kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű
légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fe-
hériti az arc s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem
zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és
rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy
arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz.
Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, pu-
hává változtat. Egy üveg **Molitergin** ára 1 korona.

Mihalovits J. gyógyszerész a „Kigyó“-hoz Debrecen.

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást,
a fejbőr megkorpásodását,
a hajvégek megtörését s megóv a fejbőr betegségektől.
Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű.
Nem zsiroz. Nem piszkítja a fehérmüt. Teljesen
ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg **hajszesz**
ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs.
Dr. Borsos-féle
Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s in-
kább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható
anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is,
mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, tel-
jesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Iztelen csukamájolaj
Egy tégelyhajkenőcs
ára 1 korona
A Mihalovits-féle

teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undort
nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen sze-
dik. A Mihalovits-féle

China-bor.
China vas-bor.
Conduangó-bor.
Sepsin-bor.

Egy üveg ára
1 korona 60 fill.

Szomorodri borból kiváló gondal készült gyógyborok, melyek gyógytétek tekintetében versenyeznek minden e nemű
készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.